

Nr 212.

Av herr **Andrén m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 63 regeringsformen och § 39 mom. 1 riksdagsordningen.

1939 års finansfullmaktssakkunniga ha i sitt förslag till lydelse av § 63 RF förordat, att den allmänna beredskapsstaten icke må under den tid, då riksdag ej är samlad eller inom tio dagar från dess öppnande, sättas i kraft utan att yttranden först inhämtats av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret. Detta förslag har Kungl. Maj:t accepterat i proposition nr 239. Däremot har Kungl. Maj:t icke upptagit finansfullmäktiges förslag rörande den militära beredskapsstaten, enligt vilket denna, under samma tid, icke må sättas i kraft utan utrikesnämndens hörande.

Som motivering för sitt förslag på denna punkt ha finansfullmaktssakkunniga anfört följande: "Enligt § 54 regeringsformen bör Konungen före avgörandet av alla utrikesärenden av större vikt rådpläga med utrikesnämnden. Då ett ikraftsättande av beredskapsstat för försvarsväsendet förutsätter ett bedömande av det utrikespolitiska läget, bör enligt de sakkunnigas mening utrikesnämnden höras, innan sådan stat får sättas i kraft. För att erhålla ett klart uttryck härför ha de sakkunniga i sitt förslag uppställt ett sådant hörande av utrikesnämnden såsom förutsättning för Konungens beslut om försvarsberedskapsstats ikraftsättande."

De finansfullmakter, som det nya förslaget till RF § 63 åsyftar att lägga i Kungl. Maj:ts hand, innebära ett stärkande av regeringens befogenheter på det statsfinansiella området och ett försvagande av riksdagens. Redan av detta skäl är det av vikt, att riksdagens organ äro i tillfälle att framföra sina meningar, innan nämnda finansfullmakter tagas i bruk. Härtill kommer — vad särskilt försvarsberedskapsstaten beträffar — att dess ikraftsättande förutsätter ett utrikespolitiskt bedömande och att det dessutom lätt nog kan få utrikespolitiska konsekvenser. På dessa grunder synes finansfullmaktssakkunnigas förslag starkt motiverat.

Undertecknade motionärer få därför hemställa, att riksdagen för sin del måtte besluta

att med ändring i Kungl. Maj:ts förslag giva 3:e mom. i RF § 63 följande lydelse:

3:o. Beredskapsstat — — — — i kraft. Sådant beslut må icke av Konungen fattas i fråga om beredskapsstat för försvarsväsendet utan utrikesnämndens hörande eller beträff-

fande allmän beredskapsstat utan att yttranden inhämtats av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret.

Stockholm den 22 maj 1940.

J. B. Johansson.
Rickard Lindström.
C. P. V. Gränebo.

Gustaf Velandér.
Bertil Ohlin.
Edgar Sjöda hl.

Georg Andrén.
Per Gustafsson.
Harald Åkerberg.
Sam Larsson.